

TAV'in ücretsiz dergisidir

A complimentary copy from TAV
ISSN 1302-6917

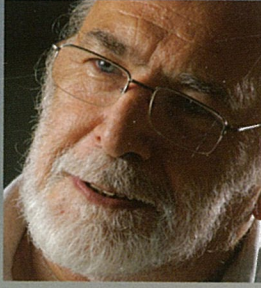
Sayı > Issue 77 - Eylül / September 2006

The Gate

09

"GROWING OLD
IN THIS CITY"
"Bu şehirde yaşlanacağım"

"SCENES FROM
A PAINTER'S LIFE"
Yaşamdan sahnelerle Güleryüz

Hoşgörünün simgesi
Kuzguncuk

**THE SYMBOL OF
TOLERANCE**

**BUY
DUTY
FREE!**

ANKARA - İSTANBUL - İZMİR
www.atu.com.tr

"Her yapıtım bana bahşedilene bir hediye" Scenes from the painter's life

Ünlü ressam Mehmet Gülerüz'ün yeni sergisi 'Yaşamdan Sahneler' 4 Eylül'de İzmir Agora Alışveriş Merkezi'nde sanatseverlerle buluşacak. Tiyatroda, sinema filmlerinde ve dizilerde oyunculuğu da sürdüren sanatçı resmin nasıl olması gerektiğini de tiyatrodan öğrendiğini söylüyor.

'Yaşamdan Sahneler' (scenes from life), the latest exhibit of the renowned artist, Mehmet Gülerüz, will open September 4 at the Agora Mall in İzmir. He also continues to act in films and TV series and says that it is the theater that has shown him the direction to take with his painting.

Yazı/Text: TANSEL TÜZEL

Fotoğraflar/Photos:

UTKU TONGUÇ TOPAL

Güleriyüz'ün İzmir Agora Alışveriş Merkezi'nde açılacak olan yeni sergisinin adı 'Yaşamdan Sahneler.'

Güleriyüz will be opening at the İzmir Agora Mall on September 4 is 'Scenes From Life'.

İçinde hep sorular dolaşiyor. Her soru bir yapıta dönüşüyor ve her yapıtı da yeni ve kendine özgü sorularıyla geliyor. 1500 tablosu ve 6000 deseni müzelerde, evlerde ve çeşitli kuruluşlarda yer alıyor. Ancak 50 yıla yakın bir süredir nefes alır gibi resim üreten Mehmet Güleriyüz tüm yaptıklarının bir envanterini çıkarmanın imkansız olduğunu söylüyor. Çizme yeteneğinin ona bir hediye olarak verildiğini düşündüğünden her yeni yapıtı da bu hediyeye bir teşekkür olarak değerlendiriyor. Ona bahşedilene karşılık verme çabasında. Güleriyüz ününü resmine borçlu ancak resimden önce henüz yedi yaşında bir çocukken başlayan bir başka tutkusu da oyunculuk. Çok sonralan, Devlet Tiyatrosu'nda aralıksız dört yıl sahneye çıkarak herkesi şaşıratan ünlü sanatçı resimde hangi yolu izlemesi gerektiğini tiyatrodan öğrendiğini söylüyor.

"Oyunculuk da ciddi bir iştir. Bir disiplin meselesi, kendinizin kontrolünü başkasına bırakıyorsunuz, bununla yüzleşecek haliniz olmalı. 35 yıl sonra Devlet Tiyatrosu'nda dört yıla yakın oynadım ve çok şaşırıldılar ve 'bu kadar zaman bu ateşi nerede sakladınız?' diye sordular. Ama benim için devamlı vardı. Onun bakımını yapmak şart. Akademide öğrenim görürken benim düşündüğüm ama tam adını koyamadığım bir resmin çok uzağında olduğunu gördüm ve orada gördüğüm eğitimin ağırlığını tiyatro eğitimine ayırdım. O sırada Beklan Algan, Haldun Dormen, Güner Sümer'le oynuyorduk, profesyonel olmuştum. Kendimi anladım. İfa-

de alanında; tiyatrodaki temel dayanakların resimdeki temel dayanakların olacağına karar verdim. Filozofik yapı yoktur bizim eğitimimizde. Tiyatroda bu var. Şu anda iki dizi teklifi, üç film var ama bazılarını cevaplayamayacağım, dizilerde oynamak istemiyorum." Resim yaparak içindekini dışarı vurmasının şart olduğunu söylüyor, ancak yaptıklarının bir ressamın esir etmemesi gerektiğini de belirtiyor, "Kendi yaptıklarının esiri değilim. Ben istediğim işi yaparım. Bazı ressamlar stilden kaçmamak için hep aynı şeyi yaparlar. Bunu da üslup birlikteliği için yaparlar. Çünkü onun dışına çıktığında seyredenin anladığını zannettiği bir hali terk etmek olur. Ağlaya ağlaya aynı resmi yapmaya mahkum olur insan. Bu bir mecburiyettir, ezberdir, emniyettir. Benim konularım da değişir, sürüş biçimi bile değiştiririm."

Güleriyüz'ün İzmir Agora Alışveriş Merkezi'nde 4 Eylül'de açılacak olan yeni sergisinin adı 'Yaşamdan Sahneler.' Sanatçı, her eserinin bir sonrakinin yolunu açtığını ve birbirinden bağımsız olmalarına karşın sonrakinin öncekinden izler taşıdığını anlatıyor, "İstanbul'daki sergilerim birbirinin ardından gelen ve birbirinin üstüne konan şeyler, bir tema iki üç sergi de sürebiliyor. Ancak yine de her bir sergi tek başına. Retrospektifler hariç. Galeri sergilerim tek orijinal olur, o sergiye özel. Ankara, İzmir veya yurtdışında belli sergiler söz konusu olduğunda buradan dili daha iyi beni anlatacak, bazı hatırlatmalar içeren resimleri seçiyorum.

He questions everything. And from each of these questions springs a work of art and from each work spring new and original questions. His 1500 paintings and 6000 designs grace the walls of museums, homes, and various institutions. Mehmet Güleriyüz has been producing paintings for almost fifty years now, working practically non-stop. He says that it would be impossible to inventory all of his paintings. Because he believes that his ability to paint was gifted to him, he sees each new painting as a form of gratitude for this gift and he always strives to make best use of this endowment. Güleriyüz owes his fame to his painting, but when he was only seven years old he discovered that he had another passion -- acting. Years later he was to surprise everyone when he appeared on the stage of the State Theater for four years in a row. Güleriyüz says it was the theater that showed him the direction to take with his painting.

"Acting is a serious occupation. It's a matter of discipline; you have to put your own self control in the hands of another. There has to be a way to come face to face with this. My acting for almost four years running in the State Theater, after I had been away from it for 35 years, surprised a lot of people. They asked me where I had been concealing this fire for so long. But I always had that fire; it just needed some tending. When I was studying at the academy it seemed that the kind of painting I was thinking about—something I couldn't quite put a name to—was off in the distance somewhere. I decided at that point to concentrate my studies on acting and that's when I started acting professionally, performing with such people as Beklan Algan, Haldun Dormen, and Güner Sümer. I got to understand myself. It showed me that, in terms of expression, my painting should rest on the same kind of foundation that theater is built on. In Turkey there's no philosophical edge to the art training we receive. But there is in theater. Right now I have offers to play in two TV series and in three films, but I won't respond to all of them. I don't want to act in a series."

He says that the painter has to expose his inner world in his painting, but he also says that the paintings should not imprison the painter. "I am not a slave to my

own work. I do what I want to do. Some painters keep repeating themselves, so as not to change their styles. They do this to maintain a unity in what they do. They hold that veering from this path would represent a kind of desertion of their viewers, those who supposedly understand their art. This kind of thinking sentences the artist to painting the same kind of painting, again and again. Painting becomes a work of necessity, memorization, something safe. My subjects change and even the ways I present it change."

The name of the new exhibit that Güler-yüz will be opening at the İzmir Agora Mall on September 4 is 'Yaşamdan Sahneler' (scenes from my life). The artist says that each painting he finishes ends up paving the way for the next and even though they are independent works, each bears the traces of the work to follow. "My exhibits in Istanbul are made up of works that come upon the heels of the other; paintings that can be layered over one another. The same theme can be presented in three exhibits--even though each exhibit stands alone as a separate entity. Excluding retrospectives of course. My gallery exhibits are all original; those exhibits are unique. But when I am exhibiting in Ankara, Izmir or abroad there is a special theme. So in this case I select paintings that have a language that will better explain me there; I select paintings that are imbued with certain memories. For instance, I may select from paintings that I have done over the past ten years. The exhibit in Izmir will include works that I have painted during the past two years. The theme is very straightforward for I am speaking of events from my life and people around me. It's a portrait of a specific time. It's a series of paintings that overlap one-on-one with Turkey's social structure. The paintings are kinds of documents, observations of a kind, concerned with current art forms; they describe many days and they carry one another. They draw a portrait of a different kind of society. It's a portrait of society...but a portrait that is remembered. These are the remnants of what I have retained. I do paintings of states. These paintings don't try to represent a certain day when those things occurred or even a specific slice of time."

Mesela son on yılın içinden seçiyorum. İzmir'deki sergim son iki yılın işlerinden oluşuyor. Çok basit bir tema; yaşamdan ve insanlardan bahsediyorum sürekli, bu bir dönemin portresi. Türkiye'nin sosyal yapısı ile birebir örtüşen bir yapıtlar dizisi. Dokümanter ağırlığı olan, gözleyerek yapılmış, güncel sanatlarda böyle bir şey yapmak istiyorlar, çok günü anlatıyorlar ve birebir nakiller söz konusu. Benimki bir toplam, buradan farklı bir portre çıkıyor. Toplumun bir portresi... Ama akılda kalan portre bu... Bana en sonunda kalan haller bunlar. Durum resmi yapıyorum ben. Ve o durumun birebir bir günü veyahut bir kesiti anlatması diye bir şey söz konusu değil. Ama sonuçta çıkmasını istediğim de o ama farklı. Oturup da karşımdaki bir modelden davranmam. O beni etkileyebilir, ona bir süreç tanıyıp benim kaydettiklerimin havuzunda erimesini bekliyorum. Halinden sıyrılıp katılabilir bir kalan olarak kalıyor. Önce bir hayale dönüşüyor, sonra somut ve başka bir şey oluyor."

Mehmet Güler-yüz'ün yaşadığı her yer aynı zamanda atölyesi olmak zorunda çünkü, "Benimkinin saati yok, ve o saatsizliğe karşı hazırlıklı olmak açısından her yerde bir tezgah var, tabii yazmak gibi değil. Yazmak için o kadar teferruat gerekmiyor. Öyle olduğu zaman da her an her yerde tam bir düzen kurmak gerekiyor. Zor bir şey ama o sanki bana kendiliğinden oluyor gibi geliyor. Bir yere bir malzeme götürüyorsun ama şu eksik diyor-sun alıyorsun filan derken orada da bir atölye olmuş oluyor. Ben sürekli çizerim. Otururken çizerim, her an çiz-

zerim. Bir anlamda kendi dilime çevirme anlamında." Ve bu birikme olayı onda öylesine yoğun ki sürekli çizmesi kendi deyimiyle içini boşaltması gerekiyor, "Yapma isteği, çizme eyleminin o derece sizi dürtüyor olması biriktirdiklerinizin boşaltılmasında çok yararlı. Her dışarı çıkan şey temiz şey olmuyor. Mesela bir yerlerde biriktirmişler var ve bunların bir şekilde çıkması çok gerekli bence. Bir çeşit terapi gibi. Benim türümdeki bir yaklaşımda şuurlu yani iki hal Logos Patos meselesi gibi, Patos çok ağır benim içimde. Onun bir yerde dışlanması lazım. Atıklar yani bunlar. O atıklar da daha sonra gözden geçirilmesi gerekiyor. Siz fark etmeden sürekli biçim düşündüğünüz için, o ana kadar yapmadığınız bir dile, bir kurguya dönmüş, o boşlukta bir şeyler çok fazla olabiliyor." İçindeki birikimlerin dışavurumu çoğunlukla sanatçıyı şaşırtıyor, "Eğer şaşırtmıyorsa bir şeyleri tekrar ediyorum demektir. Çok organize ettiğiniz bir şeydir tekrar. Ne halde yaptığımı sürekli sorgulanm. Yani neyle ilgiliyim, o ilgili olduğumu zannettiğim şeyin dışında neyle ilgiliyim, bir şeylerle ilgiliyim ve ben fark etmiyorum, bana rağmen ne düşünüyorum. Ressam gözü farklı bir şey... İster istemez sürekli kaydediyor. Resim yaptığınız süre içinde resim yapar gibi gözükürseniz de aslında onun dışındaki bütün süreçlerde resim oluyor. Hesap etmeksizin tamamen bir boşluğa atlayış benim resmimin toplamı. Doğaçlama. Hiç öyle hesaplı bir şey değil. Sonra başka bir şey çıkıyor ortaya ve aslında bunların çok hesaplı olduğunu anlıyorsunuz. Bunu sanıyorum fark etmek istemiyorsunuz." **G**